

De aanleiding hiertoe is, dat enkele dermatologen zich niet hebben ontzien, het arsenobenzol, dat hun door EHRlich voor klinische proefnemingen was verstrekt, tegen betaling van enorme sommen in hun particuliere praktijk te gebruiken, terwijl hun collega's er niet over konden beschikken en de pers het wereldkundig maakte, dat zij in het bezit van het begeerde middel waren.

Het is de beruchte firma der „Herculesgordels" waarlijk niet kwalijk te nemen, als zij, na zulke voorbeelden, ook haar slag tracht te slaan en adverteert, dat zij, zoodra het middel in den handel is, met de toepassing ervan zal beginnen, en dat er reeds zooveel aanvragen om behandeling zijn, dat het raadzaam is, zich bijtijds aan te melden. Slechts één blad neemt deze advertentie niet op, maar waarschuwt er voor (*Münch. med. Wochenschrift*).

De voorstelling die het publiek zich van de beteekenis van n°. 606 maakt, komt het best uit in een opmerking van de *Vossische Zeitung*: „bij de beperking der geneeskundige werkzaamheid, die ongetwijfeld nu intreedt door de ontdekking van EHRlich, moet voor het opvatten van het geneeskundig beroep te meer worden gewaarschuwd, daar gelijk bekend is, de oude spreuk „dat GALENUS opes" reeds sinds lang niet meer geldig is".

Te Bucharest is een arts gevangen genomen, omdat hij een menigte patiënten tot zich had gelokt onder de valsche voorspiegeling, dat zij met arsenobenzol zouden worden behandeld.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

NEDERLANDSCHE CENTRALE VEREENIGING TOT BESTRIJDING DER TUBERCULOSE.

Wanneer wij het langademige stuk van den heer VAN GORKOM ontdoen van de dikke schaal van declamaties, exclamaties, van passages geschikt om stemming te maken, dan blijft er slechts één zóó magere kern over, dat wij ons afvragen of de redactie van het *Tijdschrift* in haar loyaal streven naar onpartijdigheid, voor wat de plaatsruimte betreft, niet te goedig wordt.

De feitelijke inhoud van het stuk des heeren VAN GORKOM is: 1°. De kosten van het tijdschrift *Tuberculose* en populaire geschriften zijn niet f 15000.— doch $\frac{1}{4}$ minder, voor 1909 f 12433.25 en ik word gesommeerd mijn „beschuldiging" in te trekken.

Daaraan denk ik voorsnog *niet*. Ik neem nu maar de begroting van het jaar 1909, waarin als ontvangsten geboekt staan:

Rijkssubsidie in de kosten van uitgifte van het tijdschrift *Tuberculose* en van andere populaire geschriften, van voordrachten met lichtbeelden en andere propaganda f 15850.—. Als uitgaven: tijdschrift *Tuberculose*, verspreiding populaire geschriften en daarmee verband houdende uitgaven f 12500.—. De voordrachten: f 2000.—. Daarna salaris secretaris-penningmeester en toelage f 4000.—. De reis- en verblijfkosten van den penningmeester, zijn administratieve onkosten zijn apartberekend ad f 2800.

Nu is het aardig gevonden zich zelf als secretaris-penningmeester te laten

honoreeren en het redacteurschap als gratis werk te beschouwen, doch een ieder zal het met mij eens zijn, dat men een belangrijk deel van het salaris van den heer VAN GORKOM moet beschouwen als honorarium voor zijn redacteurschap zooals blijkt uit de samenvoeging van de berekening der rijkssubsidie en dan houd ik mij aan mijn globale som van f15000.—

2°. Volgens den heer VAN GORKOM zijn vrijwel alle vereenigingen in den lande opgericht als gevolg van de uitgave van het tijdschrift en de populaire geschriften. Wij zijn zoo vrij dit ten sterkste te betwijfelen en gelooven, dat de heer VAN GORKOM den invloed van het tijdschrift zéér overschat.

3°. De uitgegeven gelden zijn goed besteed. Het ledental der vereeniging is thans ongeveer 6500. De meesten betalen f1.—. Zij krijgen een tijdschrift, dat nog duurder kost. Het betrekkelijk geringe leden-aantal is wel een bewijs, dat dit dure „populaire” tijdschrift niet gebracht heeft, wat het wel kon brengen. Een feit is, dat het tijdschrift in de arbeiderswereld zoo goed als geheel onbekend is. Collega CIJFER en ondergeteekende hadden met ons amendement geen opheffing bedoeld — gelijk de heer VAN GORKOM het laat voorkomen, niettegenstaande wij uitdrukkelijk het tegendeel verklaard hadden —, doch ons voorgesteld van het orgaan te maken een tijdschrift slechts bevattende een kort officieel gedeelte en daarnaast uit te geven tal van populaire geschriften zóó gesteld, dat zij aan verschillende lagen der bevolking klaar *verteerbaar* literair voedsel geven. Een polderjongen heeft andere literatuur noodig dan een kantoorklerk, in één tijdschrift kan men niet voor ieder begrijpelijk schrijven.

De bestrijding der tuberculose willen wij „niet in zijn voortgang stuiten” doch slechts er tegen opkomen, dat voortgegaan wordt op een wijze, die wij verkeerd achten en kostbaar is.

L. HEIJERMANS.

„606”.

Naar aanleiding van het feuilleton over „606” in het vorig nummer zij het mij vergund een paar opmerkingen te maken.

Dat er te Frankfort geen gelegenheid zou zijn zich de techniek der inspuitingen eigen te maken, moet ik uit eigen ondervinding tegenspreken. Bij TREUPEL althans kan men elken dag de techniek der inspuitingen, de voorbereiding van het praeparaat enz. zien en als men er eenigen tijd vertoeft, mag men dat alles ook zelf verrichten. Zoo is het mij althans gegaan en ik raad dan ook elken collega, die zich naar Frankfort begeeft, aan, TREUPEL's kliniek te bezoeken; hij zal er geen spijt van hebben. Ik schrijf het dan ook hieraan toe, dat het mij mogelijk werd iets van het praeparaat machtig te worden. EHRlich vroeg mij nl. hoe lang ik dacht te blijven; toen ik antwoordde: „zoolang totdat ik volkomen op de hoogte zal zijn van de techniek en de werking bij vele gevallen zal hebben bestudeerd”, gaf hij mij den raad hiermede te beginnen en dan later terug te komen. Toen ik dat deed, vertrouwde hij mij „606” toe.

Wat de plotselinge meeningsverandering van 5 op 6 Sept. aangaat, deze vindt hierin haar verklaring. HERXHEIMER gebruikt sinds eenigen tijd een